

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **N. T. H.**, zastoupená Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4, proti rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 29. 12. 2008, č. j. CPR-15615/Čj-2008-9CPR-C216, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2013, č. j. 6 Ca 53/2009 – 57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, Inspektorátu cizinecké policie Praha, ze dne 27. 5. 2008, č. j. CPPH-002955/CI-2008-60, bylo žalobkyni podle § 37 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 46 odst. 1 a odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zrušeno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky a stanovena doba k vycestování v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Důvodem byla skutečnost, že žalobkyně jako podnikatelka nepředkládala přehledy o příjmech a výdajích podle § 15 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a tudíž ani nehradila případné platby pojistného. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 18. 6. 2008.

[2] Dne 19. 9. 2008 podala žalobkyně žádost o prodloužení dlouhodobého pobytu. Usnesením Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, Inspektorátu cizinecké policie Praha, ze dne 16. 10. 2008, č. j. CPPH-23687/čj-2008-60, bylo řízení o žádosti zastaveno podle § 169 odst. 7 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., neboť žalobkyně

neměla v době podání žádosti platné povolení k pobytu na území České republiky, a tudíž ani nebyla oprávněna požádat o jeho prodloužení. Proti tomuto usnesení podala žalobkyně dne 29. 10. 2008 blanketní odvolání s tím, že jej odůvodní do 30 dnů. Jelikož prvostupňový správní orgán v této lhůtě žádné odůvodnění neobdržel, předložil věc k rozhodnutí Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie. To rozhodnutím ze dne 29. 12. 2008, č. j. CPR-15615/Čj-2008-9CPR-C216, odvolání zamítlo a napadené rozhodnutí potvrdilo. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 27. 1. 2009.

[3] Žalobkyně brojila proti poslední zmíněnému rozhodnutí žalobou k Městskému soudu v Praze. Tvrdila, že správní orgán při zrušení jejího dlouhodobého pobytu vůbec neposuzoval přiměřenost dopadu takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně a pominul její rodinné vazby na území České republiky. Při ústním jednání dne 14. 3. 2013 její zástupce doplnil, že v dané věci bylo rozhodováno o odvolání, které nebylo odůvodněno, přičemž k odstranění této vady nebyla žalobkyně vyzvána. To má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

[4] Městský soud rozsudkem ze dne 14. 3. 2013, č. j. 6 Ca 53/2009 – 57, žalobu zamítl. Soud konstatoval, že proti napadenému rozhodnutí žalobkyně v podstatě nevznesla žádné žalobní námitky a své výtky směřovala výhradně proti rozhodnutí ze dne 27. 5. 2008, č. j. CPPH-002955/CI-2008-60, jímž bylo zrušeno její povolení k dlouhodobému pobytu. Toto rozhodnutí však není předmětem soudního přezkumu. K námitce vznesené žalobkyní při jednání, tj. že nebyla vyzvána k doplnění blanketního odvolání, pak městský soud nepřihlédl: podle § 72 odst. 1 a § 71 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 172 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., mohla žalobkyně rozšiřovat žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby, tj. do 30 dnů od doručení napadeného správního rozhodnutí. Tato lhůta žalobkyni uplynula dne 26. 2. 2009; pokud žalobkyně uplatnila předmětnou výtku až při jednání dne 14. 3. 2013, stalo se tak opožděně.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[5] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně včasnou kasační stížnost, v níž tvrdila, že se městský soud měl zabývat námitkou uplatněnou při ústním jednání. Odkázala přitom na § 76 s. ř. s., podle nějž má soud zrušit napadené správní rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a to i tehdy, pokud taková vada vyšla najevo teprve při ústním jednání. V daném případě přitom správní orgán porušil § 37 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle nějž má správní orgán povinnost pomoci podateli odstranit nedostatky podání nebo ho vyzvat k jejich odstranění. Jak vyplývá z judikatury správních soudů, nevyzval-li správní orgán odvolatele k odstranění vad odvolání (doplnění odvolacích námitek), a bez dalšího o něm, rozhodl, jedná se o vadu řízení, pro niž je nutné správní rozhodnutí zrušit. Městský soud tak neměl námitku odmítnout jako opožděnou, neboť se jednalo o skutečnost, pro niž měl soud zrušit správní rozhodnutí i bez návrhu.

[6] Z těchto důvodů žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil, vrátil mu věc k dalšímu řízení a přiznal žalobkyni náhradu nákladů soudního řízení.

[7] Žalovaná se v poskytnuté lhůtě ke kasační stížnosti nevyjádřila

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

pokračování

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřipustnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Žalobkyně svou kasační stížnost opírá o § 76 s. ř. s. s marginální rubrikou Rozhodování bez nařízení jednání. Podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Podle odst. 2 téhož ustanovení zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí. Konečně podle třetího odstavce nejsou-li důvody pro postup podle ustanovení odstavců 1 a 2 nebo podle § 51, nařídí předseda senátu jednání. Z důvodů uvedených v odstavcích 1 a 2 soud napadené rozhodnutí zruší, popřípadě vysloví jeho nicotnost i tehdy, vyjdou-li tyto vady najevo při jednání.

[11] Výkladem těchto ustanovení se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, publikovaném pod č. 2288/2011 Sb. NSS. Rozšířený senát předně zdůraznil, že citované ustanovení pojednává o rozhodování bez nařízení jednání. Podle názoru rozšířeného senátu tedy „[u]stanovení § 76 odst. 1 s. ř. s. stanoví podmínky, za nichž soud není povinen nařídít jednání, a to proto, že by to bylo nadbytečné a neekonomické, neboť soudu je ze spisu či z rozhodnutí dostatečně zřejmé, že procesní postup či rozhodnutí jsou natolik vadné, že rozhodnutí musí být zrušeno. Neznamená to ovšem, že soud je k této úvaze oprávněn bez ohledu na žalobní námitky. Ustanovení § 76 odst. 1 s. ř. s. totiž není výjimkou z dispoziční zásady. (...) Soud tak sice může učinit, ale jen za určitých podmínek. Těmi jsou právě případy, kdy rozhodnutí vůbec není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek. Tato vadnost a nemožnost podrobit rozhodnutí zkoumání musí být zjevná buď ze spisu (či z jeho absence), nebo z rozhodnutí samého, pokud bude postrádat srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby, anebo ji soud sezná na základě jiných rozhodných skutečností, jež se dostanou do jeho sféry.“ (bod 15 usnesení, podtržení doplněno).

[12] Rozšířený senát pak uzavřel, že „[s]měřují-li tedy žalobní námitky proti vadám podřaditelným ustanovení § 76 odst. 1 s. ř. s., soud podle tohoto ustanovení rozhodnutí zruší bez jednání. V takovém případě není projednání třeba a je nadbytečné zjišťovat souhlas účastníků s rozhodnutím bez jednání. Nesměřují-li však žalobní námitky proti takovým objektivně existujícím vadám, může tak soud učinit, pouze pokud vady brání přezkumu v mezích žalobních bodů, jinak by dispoziční zásada ztrácela smysl. Pokud soud nařídí jednání, v zásadě se zabývá důvodností žaloby a tomu odpovídají i možnosti rozhodnutí stanovené v § 78 odst. 1, 7 s. ř. s. Ustanovení § 76 odst. 3 věty druhé s. ř. s. umožňující zrušení rozhodnutí (případně vyslovení nicotnosti) z důvodů uvedených v odstavcích 1 a 2 v případě, že tyto vady vyjdou najevo až při jednání, umožňuje soudu využití postupu podle § 76 i tam, kde vady nebyly zjevné v rámci přípravy jednání, ale vyšly najevo až při něm; vady ovšem musí být rovněž natolik závažné, že znemožňují, aby soud posoudil věc v mezích žalobních námitek. Zrušení rozhodnutí bez ohledu na žalobní námitky je ve všech těchto případech pouhým důsledkem toho, že vady jsou takového charakteru, že vylučují jiný postup a rozhodnutí soudu.“ (bod 16 usnesení).

[13] V projednávané věci uvedená procesní vada spočívající v porušení § 37 odst. 3 správního řádu, tj. že žalobkyně nebyla vyzvána k doplnění svého odvolání, nijak nebránila městskému soudu v přezkumu napadeného rozhodnutí v mezích řádně uplatněných žalobních bodů.

Jak ostatně sám městský soud zdůraznil, žalobní body směřovaly proti předcházejícímu rozhodnutí o ukončení dlouhodobého pobytu a samotného postupu správních orgánů ohledně žádosti žalobkyně o prodloužení jejího dlouhodobého pobytu, se nijak nedotýkaly. Z hlediska § 76 s. ř. s. tak městský soud nebyl povinen přihlídnout k případnému porušení § 37 odst. 3 správního řádu z úřední povinnosti. Chtěla-li žalobkyně docílit přezkumu i této otázky, byla povinna ji uplatnit jako žalobní bod v zákonné lhůtě, tj. do 30 dnů od doručení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, o odvolání (§ 72 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 172 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb.). Jak správně uvedl městský soud, tato lhůta žalobkyni uplynula dne 26. 2. 2009. Pokud žalobkyně námitku uvedla až při ústním jednání dne 14. 3. 2013, učinila tak opožděně, a městský soud se proto touto námitkou v souladu se zákonem nezabýval (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.).

[14] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že ke shodným závěrům dospěl ve srovnatelné věci již v rozsudku ze dne 13. 2. 2008, č. j. 2 As 56/2007 – 71, publikovaném pod č. 1580/2008 Sb. NSS: „*V daném případě odvolání obsahovalo minimum ze zákonem předpokládaných náležitostí, neboť v něm byl uveden pouze údaj o napadeném rozhodnutí a o jeho předmětu. Správní orgán v takovém případě měl učinit opatření ke odstranění jeho nedostatků postupem podle § 37 odst. 3 správního řádu a nikoliv sám možné vady vyhledávat. Skutečnost, že nebyl vyzván k odstranění vad odvolání, ovšem stěžovatel žalovanému v žalobě nevytkal, a proto k ní soud nemohl přihlížet.*“ (podtržení doplněno). Ani z judikatury Nejvyššího správního soudu tak neplyne, že by k žalobkyni uváděné vadě byl správní soud povinen přihlížet bez včasné námítky, z úřední povinnosti. Skutečnost, že je tento typ vady považován správními soudy za důvod pro zrušení správního rozhodnutí (srov. např. rozsudky ze dne ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 As 4/2009 – 53, nebo ze dne 4. 1. 2011, č. j. 2 As 99/2010 – 67, dostupné na www.nssoud.cz), nemění nic na povinnosti žalobce uplatnit ji jako žalobní bod ve lhůtě stanovené soudním řádem správním.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Žalobkyně tedy se svými námitkami neuspěla; jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o kasační stížnosti žádné účelně vynaložené náklady nad rámec běžné činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2013

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu